

نگاهی به مجموعه هایکوی «شب‌های پیراهنت» سروده پیام گنجگلی

شب‌های چهار فصل ایرانی

نیولوفر شریفی

شاعر و مترجم

هایکوزا قالب‌های محبوب در کشور زاین است که قدمتی ۶۰۰ ساله دارد؛ قالبی محدود که بیشتر بیناگر عوالم شاعر در مواجهه با طبیعت است؛ بی‌آنکه خود شاعر به عنوان نماد یا نشانه در متن دخالتی داشته باشد. هایکو تنها یک آنتی تصویر محور است؛ شعری کوتاه با اعجاز کلمات که از پیوستگی ۱۷ هجا به صورت ۵-۷-۵ به ساخت می‌رسد.

اما هایکوی مدرن بعد از جنگ جهانی بر سر زبان‌ها افتاد و زندگی مدرن، ردایی نو بر قامت این قالب کهن کشید و «شیکی» با نقد هایکوی کلاسیک و با برهم‌زدن قاعده ۵-۷-۵ گرایشات تازه‌ای را مطرح کرد که انقلاب گسترده‌ای در نویسندگی هایکو بود.

در دوره معاصر قالب هایکو با تلاش احمد شاملو و ع. پاشایی به شاعران فارسی‌زبان معرفی شد. البته باید اذعان کرد پیشینه کوتاه‌سرایان در شعر فارسی بسیار قدیمی‌تر است و می‌توان به رباعیات خیام و دوبیتی‌های باباطاهر اشاره کرد؛ به عبارتی تاریخ شعر ما با کهن‌سرایان بیگانه نیست. حتی در دوره معاصر ظهور بیژن جلالی شعر کوتاه را به معنای واقعی در ایران متحول کرد و تحسین فروغ را برانگیخت.

اما هایکونویسی نوین ایران بعد از پیگیری و تلاش مضاعف سیروس نودری رنگ تازه‌ای به خود گرفت و کاملاً پراپزیه شد. با این تمهیدات می‌توان به شاعران دهه ۹۰ رسید که این نوع شعر از ادبیات گنجگلی با آگاهی از این پوس‌ت‌مدرن‌داری و هایکوسورا، پیام گنجگلی است که به تازه‌گی مجموعه شعرها و هایکوهایش را با عنوان «شب‌های پیراهنت» از سوی نشر شور آفرین منتشر کرده است.

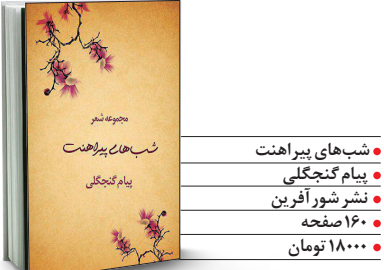
پیام گنجگلی در تقریر هایکو می‌کوشد جهان را آنگونه که می‌بیند به تصویر بکشد نه آنگونه که هست و این رفتار به نایب شاعرانه است اما باید دید آیا او در مقام یک شاعر توانسته در اجرا نیز عملکرد موثری را به نمایش بگذارد یا خیر.

ویران بلات در کتاب «امپراتوری نشانه‌ها» معتقد است هایکو خاصیتی شایع‌وار دارد و عده‌ای می‌پندارند به سادگی می‌توانند چنین اشعاری بسرایند و این سادگی اسرارآمیز گاه فریبکار است. «Image» ایماژ یکی از مهم‌ترین مولفه‌های هایکونویسی به شمار می‌رود زیرا

شاعر هایکوسورا موظف است به لحاظ بارقه سبکی این قالب، تصویری بسازد که گستره‌ای از مفاهیم را در زبان تعبیه کند، باید اذعان کرد هایکو تنها دل یک تصویر به بالندگی می‌رسد، به عبارتی دال «significant» یک تصویر صوتی است که با دلالت مفهومی «signifie» مدلول را می‌سازد.

پیام گنجگلی با آنتی‌های شاعرانه آشنایی دارد و از زبان ساده و بی‌پیرایه‌ای برای بیان عوالم و عواطف خود بهره می‌جوید. او فضلی را در ذهن ترسیم می‌کند که درختان عربان می‌شوند و این قاطعیت غم‌انگیز تنها با دست‌های باد و پاییز میسر است. شاعر با تقابل‌های دیالکتیکی، پاییز را فصل شکوفایی کلاغ‌های می‌داند و کلاغ با توجه به نمادی که در ادبیات فارسی دارد نشانه خوبی برای سرازاز یک فصل نیست. از این رهگذر، پیام گنجگلی می‌خواهد بدعت و قرائت تزاره‌ای را پیش روی ما قرار دهد زیرا طراح هایکو هنگامی موفق است که با گستره محدود کلماتش دنیایی از تاولیل‌های بدیع را در ذهن به حرکت درآورد؛ می‌شکند

کلاغ‌های بی‌قرار
بر شاخه‌های چنار پاییزی
در تفسیر و معرفی هایکو بسیار نوشته‌اند. گویا بومیان ژاپنی بر سر شاخه‌های هایکوسورا زمزمه می‌کردند و با درونمایه و آمیزش «ذن» رفتار را از آلود طبیعت را انعکاس می‌دادند اما طی سسال‌های اخیر و رواج هایکونویسی به خصوص در آمریکا و غرب، شمایلی هایکو دگرگون شد و امروزه می‌توان حتی هایکوی اجتماعی را نیز خواند و لذت برد؛ این طور که پیام گنجگلی با آگاهی از این پوس‌ت‌مدرن‌داری تاریخی هایکو، در آفرینه‌هایش المان‌های صریح اجتماعی در بیان می‌کند. اما شاعری که به کنش‌های اجتماعی نزدیک می‌شود باید به یاد داشته باشد خود را در ورطه

- شب‌های پیراهنت
- پیام گنجگلی
- نشر شور آفرین
- ۱۶۰ صفحه
- ۱۸۰۰۰ تومان

«شعار» یا «مانفیسست» گرفتار نکند. پیام گنجگلی با چنین کنشی در بافت زبان و معنا ذهن را به دهه چهل سو می‌دهد که شعر در آن دوره ابزاری برای آرمان‌گرایی و مبارزات چریکی بوده است: مردی که لیخنش را وقف کرد تنها جرمش ایمان بود

پیام گنجگلی به نوعی در این مجموعه توانسته به روح هایکو نزدیک شود و رنگ طبیعت را به کلماتش ارزانی بخشد و این الگوی نوشتاری با مولفه‌های ماتمیستی به سادگی در هم آمیخته و رنگ شاعرانه‌ای به خود می‌گیرد و به راحتی می‌توان عبور رنگ‌ها را در توأم ز مستان باز شناخت و فقدان قلب سرخ آدم‌بری به گاه آمدن بهران و بخار شدن بر فضا شبکه‌های مدلولی را در ذهن امتداد می‌دهد:

بر فضا که آب شد
همه چیز پیدا شد
به جز قلب آدم‌بری

پیام گنجگلی در «شب‌های پیراهنت» با سیلان رفتار عاطفی‌اش اشعار باوقه‌ای را خلق کرده و این مکاشفه درونی بر خاسته از قریحه‌ای سرکش است؛ هر چند در لابه‌لای صفحات کتاب گاه شعرهایی را می‌بینیم که به زبانی دیگر تکرار شده‌اند اما از سویی دیگر با شعرهایی مواجه می‌شویم که در نوع خود بسیار برانگیخته و از ساخت نجوی و زبانی سالمی برخوردارند و به غایت روایت مروزی را در ما می‌آغازند:

این قطره‌های زلال
اشک نیست
که ماهی‌ها از وجود یک شمع‌اند
یک:

خوابیده
سوزن‌بان پیر
روی ریل قطار

پیام گنجگلی در آفرینه‌های خود به راه‌های طبیعت با نگاه موثری چنگ می‌زند و با جزئی‌نگری هوشمندانه‌ای چندماتر متن را می‌کاو و گاه ایجاد موقعیت‌های شاعرانه در آورد گاه کلام او پر از نبوغ شاعرانه است:

زندگی شیرین است
فقط
برای کرم درون سب

ترانه‌های «آری یا...» منتشر شد

مجموعه ترانه‌های زهره زمانی با نام «آری یا...» توسط انتشارات آنا پناه منتشر شد. این کتاب در ۹۰ صفحه با شمارگان ۱۱۰۰ نسخه منتشر شده است. زهره زمانی متولد ۲۸ شهریور سال ۱۳۶۵ شاعر و ترانه‌سرای است که سابقه همکاری در زمینه سرودن شعر و ترانه با خوانندگان و آهنگسازانی همچون نیما مسیح‌حاج، حمید عسکری، ماز یا فلاحی، مجید اخشابی، پدram گشتکار، امید حجت، محمد رضا عبیدی، علیرضا افکاری، مانی رهنما، شهاب اکبری، میلاد ترابی، پژمان جمشیدی، نوشیروان تقوی، نیما واسته و... را در کارنامه خود دارد. پیش از این کتاب دیگری از او با نام «گذشته» منتشر شده است.

معرفی کتاب پاییز فصل آخر سال است مبارزه همیشگی آدم‌ها در زندگی

امیر عباس کلهر

«ما دختران ناقص‌الخلقه‌ای هستیم. از زندگی مادرهای مان در آمده‌ایم و به زندگی دخترهای مان نرسیده‌ایم. قلب‌مان مال گذشته است و مخرمان مال آینده و هر کدام آن قدر ما را از دو طرف می‌کشند تا دو تکه می‌شویم. اگر ناقص نبودیم، الان هر سه تای مان نشسته بودیم توی خانه، بچه‌های مان را بزرگ می‌کردیم. همه عشق و هدف و آینده‌مان بچه‌های مان بودند، مثل همه زن‌ها توی تمام تاریخ. و اینقدر دنبال چیزهای عجیب و بی‌ربط نمی‌دیدیم.»

این بخشی از رمان «پاییز فصل آخر سال است» نوشته «نسیم مرعشی» بود.

گاهی هم باید از رمان‌هایی نوشت که با یک بار خواندن شان در ذهن ثبت می‌شوند و هیچ‌وقت آنها را فراموش نمی‌کنید. نوشته‌هایی که اگر می‌خواهید کتابی به کسی برای خواندن پیشنهاد دهید، گوشه ذهن تان بالا و پایین می‌پرند که آنها را برای خواندن پیشنهاد دهید. اما از آنجا که این کتاب جدید و تازه به بازار عرضه شده باشند. برای همین این هفته سراغ رمان‌های جدید و تازه منتشر شده در فرقیتم. از کتابی صحبت می‌کنیم که اگر تا به حال آن را نخوانده‌اید، باید برای خواندنش اقدام کنید.

«پاییز فصل آخر سال است» از حال و هوای زمانی می‌گوید که در دوره‌های زندگی دست‌وپا می‌زنند و به دنبال راهی برای خلاصی از گذشته و آینده و دوباره شاد بودن یا کنار گذاشتن رویاهای با واقعیت زندگی‌گردن هستند. کتاب به دو بخش تابستان و پاییز تقسیم شده که به بخش‌های مختلفی تقسیم می‌شود و در هر کدام سه داستان از سه زن این رمان یعنی لیلی، شبنامه و روجا را روایت می‌کند که از دغدغه‌های متفاوت خود با خواننده صحبت می‌گویند. سه زن با سه شخصیت متفاوت و زندگی‌های متفاوت که می‌شود هر سه آنها را در یک کرد و خواندن را جای آنها بگذارد. با لیلیا قوی باشی و گاهی عصبانی که چرا با دلش همراه نشد، با شبنامه دل بسوزونی برای برادرت و با روجا تلاش کنی برای رفتن و رسیدن به زندگی جدید و دل‌تنگ شدن برای چیزهایی که پشت سر می‌گذاری. در این رمان لیلیا همسرش میثاق که قصد مهاجرت دارد، جدا شده است. روجا موفق به گرفتن ویزا برای مهاجرت و ادامه تحصیل نمی‌شود. رفاقت و پشت هم بودن آدم‌ها در این کتاب زیاد به چشم می‌خورد. سه دختری که در زمان ثبت‌نام در دانشگاه با هم دوست می‌شوند و

دوستی آنها در طول زمان تبدیل به رفاقت می‌شود؛ رفاقتی که در لایه‌های زندگی آنها تاثیر گذار است. خوب است به نکته دیگری از این کتاب اشاره کنیم: «عنفی‌انام این چیزی شدن» را چه کسی توی دهان ما انداخت؟ از کی فکر کردیم باید کسی شویم یا کاری کنیم. این همه آدم در دنیا دارند نباتی زندگی می‌کنند. بیدار می‌شوند و می‌خورند و می‌دوند و می‌خوانند. همین. مگر به کجای دنیا بر خورده؟ بابا گفت جوری زندگی کن بعد از تو آدم‌ها را یادشان بیاید. «اینکه این هفته قسمت‌های بیشتری از رمان را با شما به اشتراک می‌گذارم دلپیش این است که لوح نویسنده در رمان و انتخاب کلمات به قدری دلنشین و جذاب است که خیلی سریع نمی‌توانید از آن بگذرید و به صفحات بعد بروید. دلیل این اتفاق هم وقت گذاشتن نویسنده در زمان نگارش کتاب بوده است. مرعشی پیش‌تر و در گفت‌وگویی بیان کرده است: «روش من این بود که تا پاراگراف قبلی به حد نهایت راضی ام نمی‌کرد، سراغ پاراگراف بعد نمی‌رفتم. قبل از نوشتن تمام بخش‌های قبلی فصل را می‌خواندم و نهایتی می‌کردم. تا فصل قبل یا بخش قبل هم نهایت نشده بود، سراغ بعدی نمی‌رفتم.»

اوبه گفته خودش نگارش کتاب را آخر تابستان سال ۹۰ شروع می‌کند و در نهایت با بازنویسی دوباره رمان و وسواس خاص نویسنده کتاب زمستان ۹۳ منتشر می‌شود. نکته دیگری که باید درباره این رمان بیان شود، این است که رمان پر از قصه است و هر آدمی که در آن ظاهر می‌شود، قصه خاص خود را دارد که خواننده را جذب خودش می‌کند.

«پاییز فصل آخر سال است» از مبارزه همیشگی آدم‌ها می‌گوید با وابستگی‌ها و ریشه‌ها، با ترس‌ها و تردیدها، تردیدهایی بین ماندن و رفتن، بین رضایت و قناعت، آدم‌هایی که رویاهای شان را در یک عصر دلگیر پاییزی به واقعیت می‌بازند. پاییزی که فصل آخر سال می‌شود، با هر فصل دیگری که رویاها در آن پایان بگیرد. این رمان اگر چه قهرمان واحدی ندارد، اما نازضیاتی از وضعیت که شخصیت‌های داستانی در آن قرار گرفته‌اند، موضوع واحد آن است؛ هر چند آنها نمی‌توانند همه خواسته‌های خود را برآورده باشند. برای به دست آوردن هر خواسته‌ای باید یکی و در مواردی چند دل‌بستگی خود را از دست بدهند و این وسواس و دواهی‌های آرزو سرشار است از امید، بی‌بینیم، اما اینها در اثر مواجه شدن با واقعیت چیز دیگری می‌شوند. این نکته در بیشتر داستان‌هایی که در لندن اتفاق می‌افتد، وجود دارد. برخی روانشناسان معتقدند مهاجرت در زمان‌هایی که فرد مهاجر احساس ضعف می‌دهد؛ علتش تغییرات بین فرهنگی است. گاهی هم ترس‌هایی هستند که از تصمیم‌گیری برای ایجاد تغییر در زندگی ناشی می‌شوند این ترس‌ها می‌تواند برای مسوولیت‌پذیری در یک فرهنگ جدید و ناشناخته هم باشد.

هویتی که چه بخواهیم چه نخواهیم به دو گونه تقسیم می‌شود. فرد تلاش می‌کند با جامعه میزبان ارتباط برقرار کند و در عین حال می‌خواهد هویت مرکزی اش مختل نشود. به نظر می‌رسد این داستان‌ها با رویدادهایی که در لندن بیان می‌شوند علاوه بر خاطرات و تجربه زیسته راوی دارای یک نشانه هم هستند. آرزوی رفتن به غرب نشان داده می‌شود اما هیچ اندیشه و تفکر قبلی. از بافت فرهنگی جامعه غربی بیان نمی‌شود. برای آرزو باید اندیشه کرد. «لندن شورشی زیبا بود، هر چند بدون ایده، بدون هدف، دست کم برای چند روز بوی یک جشن تولد می‌داد.»

- لندن شورشی زیبا بود
- هر چند بدون ایده، هر چند بدون هدف
- دست کم برای چند روز بوی یک جشن تولد می‌داد
- لندن شورشی زیبا بود
- نوید حمزوی
- نشر نیماژ
- ۹۶ صفحه
- ۸۰۰۰ تومان

نقد «کتاب لندن شهر چیزهای قرمز» نوید حمزوی

داستان دوگانگی

ساره بهرزی

کتاب «لندن شهر چیزهای قرمز» دارای ۱۲ داستان کوتاه است. نام کتاب برای ذهن هر خواننده‌ای سوال برانگیز است. چیزهای قرمز در لندن چه هستند یا چه کار می‌مهمی دارند؟

در خوانش داستان‌ها اما مخاطب مدام مابین لندن و تهران است و این دو فرهنگ ایرانی و انگلیسی از زبان راول اول شخص بازگو می‌شود. زبان در ساختن فضا نقش خوبی دارد و خواننده به طور کامل فضایی ساخته شده را لمس می‌کند.

راوی که به نظر می‌رسد با نویسنده یکی است انکار دقتی برداشته و خواننده را در خاطرات و تجربه زیسته در شهر لندن همراه خود کرده است. اما این خاطرات شاخ و برگ‌هایی هم دارند. ذهنیت راوی که از نقطه نظر خاص خودش دیده می‌شود، برایش انقدر جذاب بوده که تبدیل به داستان شده است. برای نمونه در داستان «یکی شدگی

در جامعه یونایتد کینگ‌دام» راوی مخاطب را با وضع اولیه خودش در لندن و رویدادهای تهران و همچنین تفکر قبل از مهاجرت و ذهنیتش شریک می‌کند: «با همه‌مانده پولی که برای‌مان مانده بود و کمک‌های دولتی، اتاکی کرایه کردیم که شب‌ها با باز کردن میل بنفش رنگ IKEA اتاق خواب می‌شد تا روی دستشوار کامپیوتر را روشن کنیم و برای تقویت زبان، سریال‌های انگلیسی ببینیم، ... چه‌های هتل هم همه خارجی بودند و غیر از یکی، که آن هم اصلا مصری است و این‌جا به دنیا آمده، بقیه همه لهجه‌شان می‌زند.»

«حلزون و نخستین جنگ خلیج فارس»، «بنگ بنگ»، «تاریخ کوتاه ادبیات انگلیسی»، «لندن، شهر چیزهای قرمز»، «ماندگپ»، «ویوال و دینگ»، «سنتر تات مارسل دوشان و موزه هنرهای معاصر تهران»، «الاغ بوریدان» «بررسی ساختار یک آینه چند بعدی»، «گروهان ۲۱» از دیگر اسامی داستان‌های این مجموعه هستند. نویسنده با انتخاب نام ایرانی و انگلیسی برای هر یک از داستان‌های

کوتاه، حرکتی سیال بین لندن و تهران را گوشزد می‌کند. این جریان سیال وارد ماجراهای داستان‌ها می‌شود. اگر چه زبان این خاطرات که رویدادهای پیش آمده هم هستند گاهی به طنز می‌رسد، اما آنسفر حاکم بر جریان مهاجرت غم‌انگیز است. به عقیده نگارنده، لندن که با رنگی قرمز نشان داده می‌شود، نوعی طوطی و هشدار هم محسوب می‌شود. این هم با جامعه‌دگری می‌خواهی یکی شوی و همه برای یکی شدن با آن جامعه خط قرمزهایی می‌بینی. شاید اینکه مدام القای دیگری بیودن را حس می‌کنی در نساک و غیر قابل تحمل باشی یا گاهی تنهایی و غربت چنان بر وجود فرد غلبه می‌کند که نمی‌خواهد با جامعه جدید یکی باشد اما چاره‌ای ندارد. این موارد در پنجمین داستان که همنام کتاب است مشخص می‌شود.

«به هر ریف کائنات مسرا فرخوانده بود و چیدمان را به نام لندن بسته بود. پرپراز از فرود گاه تهران، گرچه تیک خوردن آرزوی بیست و هفتم بود، دل اما نکته‌گه و کنده شد. سختمگین بودم و تمام وزن وطن روی قلم سنگینی

کتابی درباره مهاجرت غیر قانونی منتشر شد مرتاضی که در جالباسی آیکیا گیر افتاده بود

مهاجرت غیرقانونی پدیده‌ای است که در سال‌های اخیر، جوامع مختلفی با آن دست به گریبان بوده‌اند. بسیاری از شهروندانی که به هر دلیلی امکان زیست معمول در کشور خود را ندارند، با رویای یافتن یک زندگی بهتر در کشور دیگر، دیار خود را ترک می‌کنند و اغلب با شرایط پیچیده و سهمگین رو به رو می‌شوند. همین موضوع سبب خلق و آفرینش آثار هنری زیادی شده است و بسیاری از هنرمندان با توجه به این پدیده و پیامدهای آن، زندگی کسانی را روایت کرده‌اند که گاه همه رویاهای شان به طسری بی‌رحمانه نقش بر آب شده است. در سال‌های اخیر هنرمندان شاخه‌های گوناگون اعم از سینماگران، عکاسان یا نویسندگان به این پدیده توجه نشان داده‌اند و گاه ثبت عکسی مانند پسر بچه سوری آپلان تا مدت‌ها جریان ساز شده است.

رمان «سفر شگفت‌انگیز مرتاضی که در جالباسی آیکیا گیر افتاده بود» اثر رومن پوتر تلاس نیز یکی از آثاری است که همین پدیده را دستمایه قرار داده است. این رمان با ترجمه ابوالفضل الهادی توسط نشر «قنقوس» به چاپ دوم رسیده است.

این کتاب صد و چهل و هشتمین عنوان «ادبیات جهان» است که این ناشر چاپ می‌کند.

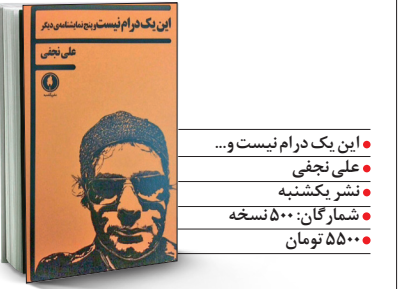
داستان این رمان درباره مهاجرت‌های غیرقانونی است. نویسنده اثر که مدت‌ها به عنوان پلیس مرزی خدمت کرده و کارشناش امور مهاجران غیرقانونی است، در داستان خود به خوبی نشان داده چگونه متولد شدن در جایی که او آن را سمت بد مدیریت می‌خواند، می‌تواند روی زندگی آدم‌ها تاثیر بگذارد.

داستان این رمان درباره مرتاضی هنری به اسم «آنا تاشاترو لاواش پاتل» است که برای خرید یک تخت میخی به آیکیا در پاریس می‌رود و چون جایی ندارد تا شب را آنجا بماند، در فروشگاهی می‌ماند تا صبح فردا تخت را تحویل بگیرد و به خانه‌اش برگردد. صبح فردا جمعی از مامورهای فروشگاه وارد می‌شوند. مرتاض هم از ترس در یک جالباسی مخفی

انتشار شش نمایشنامه مدرن این یک درام نیست

«این یک درام نیست و پنج نمایشنامه دیگر». همان‌گونه که از این عنوان برمی‌آید، این گزاره نام یک مجموعه نمایشنامه است، نمایشنامه‌هایی غیرقانونی آفریقایی مخفی شده‌اند و قرار است از طریق کانال مانش به انگلستان برود... در قسمتی از این رمان می‌خوانیم: اگرچه او نمی‌دانست در ساعات آینده چه بر سرش می‌آید، خوشحال بود که آنجاست. در آن ساعت، باید در هوا بیما می‌بود و به خانه‌اش برمی‌گشت. عجیب بود که دلش برای این اتفاق تنگ نمی‌شد؛ دست کم حالا، آنجا و بلافاصله، زیرا فشار سفر کمی او را از یاد آورده بود. به خودش گفت مسافرتی باور نکردنی و نیز ملاقات با شخصیت‌هایی شگفت‌انگیز را پیش رو خواهد داشت. باید از این شبخون خوشی استفاده می‌کرد زیرا قطعا تا چند لحظه دیگر وقتی در تختش و تنهایی به افسردگی می‌عبیدی‌ها، انسان‌های بی‌ثبات، خانه‌نشین‌هایی که دور از سرزمین‌های شان غم‌و غن‌شان را داشتند، بداقبال‌ها و کسانی که دیگر هیچ شایه‌ای نداشتند که به آن آویزان شوند فکر می‌کرد، حوصله‌اش سر می‌رفت.

چاپ دوم کتاب «سفر شگفت‌انگیز مرتاضی که در جالباسی آیکیا گیر افتاده بود» با ۲۹۶ صفحه، شمارگان هزار و ۱۰۰ نسخه و قیمت ۱۸ هزار تومان منتشر و عرضه شده است.

- این یک درام نیست و...
- ریم لطف‌علی
- نشر گوهر اندیشه
- شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه
- ۵۵۰۰ تومان

روایتی تازه از وامق و عذرا داستانی عاشقانه برای نوجوانان منتشر شد

«وامق و عذرا» نام افسانه‌ای کهن است که ریشه یونانی دارد و نخستین‌بار «عنصری» شاعر معروف دوره نوجوانان آن را به نظم درآورد. داستان حکایتی از عشق دو دل‌داده را بازگو می‌کند با این مضمون که «عذرا» کنیزی در زمان «اسکندر ذوالفرقین» بوده که جوانی به اسم «وامق» فریفته او می‌شود. این افسانه تا به حال به روایات گوناگون توسط نویسندگان مختلف بازنویسی شده است. از جمله این آثار می‌توان به کتاب «وامق و عذرا» اثر میرزا محمد صادق نامی به قلم مریم لطف‌علی اشاره کرد که در قالب مجموعه «عاشقانه‌های ادیبان فارسی» منتشر شده است.

در مجموعه «عاشقانه‌های ادبیات فارسی» که توسط انتشارات «گوهر اندیشه» چاپ شده است، منظومه‌های عاشقانه ایران به نثر و زبانی روان و ساده برای استفاده بیشتر نسل نوجوان بازنویسی شده است؛ برخی از این آثار مربوط به قبل از پیدایش اسلام و همراه با داستان‌های حماسی - ایرانی و برخی دیگر مربوط به زمان بعد از ظهور اسلام و همراه با داستان‌های رایج بین اعراب است.

کتاب «وامق و عذرا» اثر «میرزا محمدصادق موسوی اصفهانی» منگلیس به «نامی»، شاعر، منشی و وقایع‌نگار کریم‌خان زند است. او پنج منظوی به تقلید از خمسه نظامی با عنوان «نامی‌نامه» سروده که

- وامق و عذرا
- ریم لطف‌علی
- نشر گوهر اندیشه
- شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه
- ۵۵۰۰ تومان

اگر چه او نمی‌دانست در ساعات آینده چه بر سرش می‌آید خوشحال بود که آنجاست. در آن ساعت باید در هوا بیما می‌بود و به خانه‌اش برمی‌گشت. عجیب بود که دلش برای این اتفاق تنگ نمی‌شد